

Kopsavilkums

Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam īstenošanas ziņojumam par 2014. un 2015. gadu

Lauku attīstības programmas 2014-2020 gadam (turpmāk - LAP) ietvaros Latvija ir izvēlējusies ieviest 15 pasākumus, no kuriem 2014. gadā tika uzsākta tikai pasākuma M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” īstenošana, kā arī tika uzsākta finansējuma izmaksa platībatkarīgiem pasākumiem, savukārt 2015. gadā uzsākta 7 pasākumu īstenošana:

- M05 “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana”;
- M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”;
- M07 “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos”;
- M08 „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”;
- M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”;
- M17 “Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija”;
- M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA - sabiedrības virzīta vietējā attīstība).

Kopumā no LAP īstenošanas sākuma līdz 2015. gada beigām izsludinātas 13 projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas, no tām divas nepārtrauktās iesniegšanas (pasākumos M07 un M17). Izsludinātajās kārtās iesniegti 7 276 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 191,14 milj. EUR. Līdz 2015. gada beigām apstiprināti 1 718 projekti ar publisko finansējumu 95,6 milj. EUR apmērā jeb par 6,2% no LAP ietvaros pieejamā publiskā finansējuma.

Vislielākais apstiprinātais finansējums, kā arī visvairāk apstiprināto projektu ir apakšpasākumā 4.1. “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” – 1 240 projekti ar kopējo publisko finansējumu 62,1 milj. EUR jeb 18,9% no pieejamā publiskā finansējuma. Tālāk seko apakšpasākums 4.3. “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” – apstiprināti 193 projekti ar publisko finansējumi 20,7 milj. EUR (24,1% no pieejamā finansējuma) un apakšpasākums 4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” - 58 projekti par 7,4 milj. EUR.

Vēl šajā periodā ir sekmīgi uzsākta apakšpasākuma 6.1. “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” īstenošana, apstiprināti 70 projekti par 2,8 milj. EUR un apakšpasākuma 6.3. “atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” īstenošana ar apstiprinātiem 119 projektiem 1,8 milj. EUR, kur lielākā daļa iesniegto projektu vēl ir administrēšanas procesā.

Līdz ar jaunā plānošanas perioda uzsākšanu, 2015. gadā visos platībatkarīgā atbalsta pasākumos lauku attīstībai – vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai tika uzņemtas juridiski jaunas saistības. Visiem tiem atbalsta pretendentiem, kuriem 2015.gada platībmaksājumu sezonu uzsākot nebija pabeigts LAP 2007.-2013. ietveros

uzņemto saistību periods, saskaņā ar saistību pārskatīšanas klauzulu, tika dota iespēja 2007.–2013. gada plānošanas periodā uzņemtās saistības pielāgot 2014.–2020. gada plānošanas perioda atbalsta saņemšanas nosacījumiem, līdz ar to, 2015. gadu noteikt par jaunu daudzgadu saistību sākuma gadu, pārtraucot iepriekšējās saistības un neatmaksājot saņemto atbalstu.

Kopumā vides, klimata un lauku ainavas uzturēšanai un uzlabošanai paredzēts īstenot gandrīz visus iepriekšējā plānošanas periodā ieviestos platību atkarīgos pasākumus - “Agrovide un klimats”, “Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība”, “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 mežu teritorijām” un “Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi”, bet ar pārskatītām atbalsta saņemšanas prasībām un no tām izrietošajām saistībām. 2015. gadā šajos pasākumos bija vērojama liela aktivitāte, un atbalstam pieteiktās platības pat nedaudz pārsniedza LAP ietvaros plānoto.

2015. gadā tika izsludināta pieteikšanās pasākumā Sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) stratēģiju īstenošana, kuras ietvaros atbalsta saņemšanai tika apstiprinātas 35 vietējās rīcības grupas (VRG) un visām grupām ir pieredze iepriekšējā plānošanas perioda darbībā. Pēc projektu iesniegumu apstiprināšanas līdz SVVA stratēģijas apstiprināšanai 2016. gadā, VRG bija pieejams sagatavošanās atbalsts kvalitatīvas SVVA stratēģijas sagatavošanai un darbības nodrošināšanai, šo atbalstu izmantoja 34 VRG. Sešas VRG īsteno daudzfondu pieeju, SVVA stratēģijas īstenošanai piesaistot publisko finansējumu no LAP un Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gadam.